

Mai Kivelä vas ym.

Toimenpideoite kansallisesta suunnitelmasta turkistuotannon alas ajamiseksi ja luopumistukijärjestelmän luomisesta turkistarhauksen lopettaville tarhaajille

Eduskunnalle

Turkistarhauksesta luopuminen on tullut jälleen ajankohtaiseksi vaatimukseksi myös Suomessa. Turkistarhaus on kokonaan kielletty yhä useammassa Euroopan maassa sen vakavien eläineettisten ongelmien vuoksi. Lisäksi koronakriisi on osoittanut, kuinka intensiivinen eläintuotanto on uhka myös ihmisille.

Suomessa kasvatettavista turkiseläinlajeista yleisimmät ovat naali, kettu, minkki ja supikoira. Turkiseläimet eivät kesyynny, ja niillä on villieläinten käyttäytymistarpeet: kettu pyrkii kaivamaan ja minkki uimaan. Turkistarhoilla eläimet kasvatetaan varjotaloissa, joissa ne elävät koko elämänsä verkkopohjaisissa häkeissä lähes täysin ilman virikkeitä. Vuodesta 2011 lähtien häkkien tilat ovat olleet lakisääteisesti 0,8 neliometriä ketuille ja supikoirille ja 0,25 neliometriä minkeille. Käytöshäiriöt, pakkoliikkeet sekä itsensä ja häkkiverinsä vahingoittaminen ovat yleisiä virikkeettömässä häkissä elävälle turkiseläimelle. Myös terveysongelmat ovat yleisiä.

Turkisan taloudelliset vaikeudet jo nykyisenkin, vanhentuneen ja pian korvattavan sääntelyn alaisuudessa osoittavat, että turkistarhaaminen on menneisyyden elinkeino. Turkistarhaaminen ei ole nykyiselläänkään kannattavaa, ja koronakriisin vuoksi ala on entistä pahemmissa vaikeuksissa. Turkisalalta kuuluu myös säännöllisesti, että pienienkin eläinten hyvinvointia kohentavien uusien määräysten noudattaminen kävisi liian kalliiksi. Tarhoilla on myös vaikeuksia noudattaa jo nykyistä lainsäädäntöä, sillä vuosittain merkittävä osa tarhoista saa huomautuksia Ruokaviraston valvomissa eläinsuojelutarkastuksissa.

Uutiset turkistarhoista koronaviruksen levittäjinä antoivat jälleen uuden syyn nostaa turkistarhauskielto pöydälle. Esimerkiksi Hollannissa jopa 50 tarhalla on todettu koronatapauksia. Tapausten myötä Hollannin parlamentti kannattaa turkistarhauksen kiellon toimeenpanon siirtymäajan lyhentämistä siten, että tarhat on suljettava tämän vuoden aikana. Tuoreimpana päätöksenä Puolan parlamentin alahuone hyväksyi uudessa eläinoikeuslaissaan turkistarhauskiellon vuoden siirtymäajalla. Kansainväliseen kehitykseen peilaten Suomi näyttäytyy takapajuisena ja eläinten oikeuksia polkevana yhteiskuntana.

Turkistarhaajille on luotava luopumisjärjestelmä, jolloin turkistarhauksesta voidaan luopua siirtymäajan jälkeen. Tarhojen sukupolvenvaihdoksista on luovuttava tukemalla siirtymistä toiseen elinkeinoon.

Toimenpideoite TPA 109/2020 vp

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin kansallisen suunnitelman ja tarvittavien lainsäädäntömuutosten laatimiseksi turkistuotannon alas ajamiseksi ja että Suomi osoittaa EU:lta neuvotellusta elpymisvälineestä tai maatalouskirjekuoresta turkistarhaajille luopumistukea ja vauhdittaa sillä tavoin reilua siirtymää kohti eläineettisesti ja ekologisesti kestäviä elinkeinoja.

Helsingissä 2.10.2020

Mai Kivelä vas
Leena Meri ps
Pihla Keto-Huovinen kok
Juho Kautto vas
Anna Kontula vas
Hanna Sarkkinen vas
Jussi Saramo vas
Veronika Honkasalo vas
Ilmari Nurminen sd
Saara-Sofia Sirén kok
Johannes Yrttiaho vas
Pia Lohikoski vas
Paavo Arhinmäki vas
Satu Hassi vihr
Ritva Elomaa ps
Atte Harjanne vihr
Noora Koponen vihr
Inka Hopsu vihr
Tiina Elo vihr
Hanna Holopainen vihr
Saara Hyrkkö vihr
Merja Kyllönen vas
Jenni Pitko vihr
Bella Forsgrén vihr
Jaana Pelkonen kok